

nghị luận về TƯ TƯỞNG ĐẠO LÝ

1. Có 2 kiểu nghị luận về một tư tưởng đạo lí.

- Kiểu 1: Nghị luận về một tư tưởng, đạo lí trong một nhận định (ý kiến, câu nói, châm ngôn, tục ngữ,...)
- Kiểu 2: Nghị luận về một phẩm chất, tính cách, trạng thái tâm lí...

2. Đề bài của dạng bài văn nghị luận này sẽ có những dạng cụ thể sau:

- Nêu rõ yêu cầu nghị luận trong đề
- Chỉ đưa ra vấn đề nghị luận mà không đưa ra yêu cầu cụ thể nào
- Nêu trực tiếp vấn đề nghị luận
- Gián tiếp đưa ra vấn đề nghị luận qua một câu danh ngôn, một câu ngạn ngữ, một câu chuyện.

BƯỚC 1: PHÂN TÍCH ĐỀ

1. Các bước phân tích đề:

Đọc kĩ đề bài ,gạch chân các từ then chốt (những từ chứa đựng ý nghĩa của đề), chú ý các yêu cầu của đề (nếu có), xác định yêu cầu của đề (Tìm hiểu nội dung của đề, tìm hiểu hình thức và phạm vi tư liệu cần sử dụng).

2. Cần trả lời các câu hỏi sau:

- Đây là dạng đề nào?
- Đề đặt ra vấn đề gì cần giải quyết?
- Có thể viết lại rõ ràng luận đề ra giấy.

BƯỚC 2: LẬP DÀN Ý

• Bước 1: Giải thích

==> Trả lời cho câu hỏi là gì, như thế nào, biểu hiện cụ thể.... Tìm và giải thích nghĩa của các từ được coi là từ khóa; nếu đặt nó vào hoàn cảnh cụ thể trong cả câu nói thì nó biểu hiện ý nghĩa gì. Sau đó rút ra ý nghĩa chung của tư tưởng, đạo lý, quan điểm của tác giả về vấn đề được nêu ra.

• Bước 2: Phân tích

==> Phân tích và chứng minh các mặt đúng của tư tưởng, đạo lý (thường trả lời câu hỏi tại sao nói như thế? Dùng dẫn chứng cuộc sống xã hội để chứng minh. Từ đó chỉ ra tầm quan trọng, tác dụng của tư tưởng, đạo lý đối với đời sống xã hội).

• Bước 3: Mở rộng (nếu không như vậy thì thế nào)

==> Bác bỏ bằng cách lật ngược vấn đề vừa bàn luận, nếu vấn đề là đúng thì đưa ra mặt trái của vấn đề. Ngược lại, nếu vấn đề sai hãy lật ngược bằng cách đưa ra vấn đề đúng, bảo vệ cái đúng cũng có nghĩa là phủ định cái sai.

• Bước 4: Đánh giá, bình luận

==> Đánh giá vấn đề đó đúng hay sai, còn phù hợp với thời đại ngày nay hay không, có tác động thế nào đến cá nhân người viết, ảnh hưởng thế nào đến xã hội nói chung.

Bác bỏ những biểu hiện sai lệch có liên quan đến tư tưởng, đạo lý vì có những tư tưởng, đạo lý đúng trong thời đại này nhưng còn hạn chế trong thời đại khác, đúng trong hoàn cảnh này nhưng chưa thích hợp trong hoàn cảnh khác; dẫn chứng minh họa.

• Bước 5: Ý nghĩa và bài học được rút ra

==> Đầu tiên là bài học rút ra cho bản thân người viết (rút ra bài học gì, bản thân đã làm được chưa, nếu chưa thì cần làm gì để đạt được...).

Tiếp theo, đối với gia đình, những người xung quanh và xã hội thì bài học nhận thức là gì, thuyết phục mọi người cùng áp dụng và hành động.

BƯỚC 3: LƯU Ý

Trước khi làm bài cần vạch ra các bước cần thiết cho một bài văn hoàn chỉnh:

- Bố cục phải rõ ràng, mạch lạc.
- Các thao tác lập luận sẽ sử dụng trong bài viết.
- Liên kết giữa các câu, các đoạn trong bài viết.
- Dẫn chứng phải cụ thể, chính xác, toàn diện, vừa đủ.
- Lập luận chặt chẽ, lời văn cô đọng, giàu sức thuyết phục.

